

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas

2015/2327(INI)

17.11.2016

NUOMONĖ

Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto

pateikta Kultūros ir švietimo komitetui

dėl 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1288/2013, kuriuo sukuriama Sąjungos švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto programa „Erasmus+“ ir kuriuo panaikinami sprendimai Nr. 1719/2006/EB, Nr. 1720/2006/EB ir Nr. 1298/2008/EB, įgyvendinimo (2015/2327(INI))

Nuomonės referentas: Emilian Pavel

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas ragina atsakingą Kultūros ir švietimo komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- A. kadangi, remiantis Eurostato informacija, 2016 m. liepos mėn. nedarbas vis dar siekė 10,1 proc.; kadangi jaunimo nedarbas visoje ES siekia 18,8 proc.;
- B. kadangi 2014 m. „Erasmus“ poveikio vertinimo rezultatai¹ rodo, kad tikimybė susirasti darbą tiems, kurie studijavo arba dalyvavo mokymuose užsienyje, yra dukart didesnė negu tiems, kurie panašios patirties neturi;
- C. kadangi nedarbo lygis praėjus penkeriems metams po mokslo įstaigos baigimo 23 proc. mažesnis tarp tų, kurie studijavo arba dalyvavo mokymuose užsienyje²;
- D. kadangi 85 proc. programos „Erasmus“ studentų studijuoja arba dalyvauja mokymuose užsienyje siekdami didesnių galimybių įsidarbinti užsienyje³;
- E. kadangi šiuo metu 64 proc. darbdavių mano, kad tarptautinė patirtis svarbi norint įsidarbinti, ir kadangi 2006 m. tokios nuomonės laikėsi tik 37 proc.⁴;
- F. kadangi 64 proc. darbdavių pažymi, kad patirties tarptautinėje aplinkoje turintys absolventai būna įgiję daugiau profesinės atsakomybės⁵;
- G. kadangi vienam iš trijų „Erasmus“ stažuotojų pasiūloma dirbti įmonėje, kurioje jis atliko praktiką⁶;
- H. kadangi beveik 1 iš 10 pagal programą „Erasmus“ mokomąją praktiką atlikusių stažuotojų atidaro savo įmonę, o 3 iš 4 planuoja arba neatmeta galimybės pasielgti taip pat⁷;
- I. kadangi 2014–2020 m. įgyvendinamos programos „Erasmus+“ tikslas – modernizuoti švietimą, mokymą ir darbą su jaunimu visoje Europoje ir joje gali dalyvauti visos mokymosi visą gyvenimą organizacijos švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto sektoriuose; kadangi pagal ją galimybes studijuoti, dalyvauti mokymuose, įgyti darbo patirties ir įsitraukti į savanorišką veiklą užsienyje įgis per 4 mln. europiečių;
- 1. mano, kad „Erasmus +“ atlieka gyvybiškai svarbų vaidmenį skatinant Europos tapatybę, integraciją, solidarumą, įtraukų ir tvarų augimą, kokybišką užimtumą, konkurencingumą, socialinę sanglaudą ir jaunų darbuotojų judumą, nes ja padedama gerinti Europos švietimo ir mokymo sistemas, mokymąsi visą gyvenimą, aktyvų Europos pilietiškumą bei didinamos galimybės įsidarbinti ir europiečiams suteikiama galimybė įgyti universaliųjų ir perkeliamųjų gebėjimų ir kompetencijų rinkinius, pasitelkiant studijas, mokymą, darbo patirtį užsienyje ar savanorišką veiklą, taip pat žmonėms suteikiama galimybė gyventi

¹ http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/library/study/2014/erasmus-impact_en.pdf

² http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/library/study/2014/erasmus-impact_en.pdf

³ http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/library/study/2014/erasmus-impact_en.pdf

⁴ http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/library/study/2014/erasmus-impact_en.pdf

⁵ http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/library/study/2014/erasmus-impact_en.pdf

⁶ http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/library/study/2014/erasmus-impact_en.pdf

⁷ http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/library/study/2014/erasmus-impact_en.pdf

savarankiškiau, lengviau prisitaikyti ir tobulėti kaip asmenybei;

2. mano, jog programa „Erasmus+“ yra vienas iš pagrindinių ramsčių siekiant, kad ES gyventojai priprastų prie mokymosi visą gyvenimą; ragina Komisiją ir nacionalines agentūras labiau pabrėžti projektų, skirtų keliems sektoriams, svarbą, nes reikia daugiau dėmesio skirti programos mokymosi visą gyvenimą aspektui;
3. primena, kad šiuo metu tik 1 proc. akademinį ir praktinį mokymą apimančiose programose dalyvaujančių jaunuolių, įskaitant mokinius, mokydamiesi dalyvauja judumo programose; pažymi, kad būtina sudaryti sąlygas didesniai mokinių judumui Europos Sąjungoje, kad jiems būtų suteikiamos tokios pat galimybės kaip aukštųjų mokyklų studentams, ir įvykdyti kovos su nedarbu, ypač tarp jaunuolių, uždavinius; ragina valstybes nares geriau informuoti jaunus mokinius apie esamas galimybes, teikti daugiau pagalbos mokymo centrams, kurie norėtų dalyvauti programoje „Erasmus+“, tačiau taip pat sukurti papildomų priemonių, skirtų padėti mokiniams nuvykti į pasirinktą vietą ir joje apsigyventi kalbant apie tarpvalstybinio judumo kaimyninėse šalyse atvejus;
- 4 pabrėžia, kad, nepaisant ekonominės, finansinės ir socialinės krizės, nuo 2008 m. pagal programą „Erasmus“ tam tikrą laiko tarpą užsienyje studijavusiųjų skaičius nuolat didėjo; atkreipia dėmesį į tai, kad tuo pat metu dar sparčiau didėjo praktiką užsienyje atliekančių asmenų skaičius; daro išvadą, kad jaunimas praktiką akivaizdžiai laiko labai gera galimybe pagerinti savo įsidarbinimo galimybes; rekomenduoja Komisijai, nacionalinėms agentūroms, vykdytojams ir institucijoms atsižvelgti į šiuos pokyčius;
5. apgailestauja, kad didėjanti nelygybė valstybių narių viduje ir tarp valstybių narių bei aukštas jaunimo nedarbo lygis ES apsunkina galimybes pasinaudoti programa, nes atsiranda judumo kliūčių paraiškas pateikusiems asmenims iš regionų, kuriuose žmonių pajamos mažesnės ir kuriuos stipriau paveikė ekonomikos krizė ir biudžeto sumažėjimas; pabrėžia, kad programa „Erasmus+“ ir profesinis rengimas ir mokymas (PRM) taip pat turi pasiekti Europos Sąjungos atokius ir pasienio regionus; mano, kad siekiant sumažinti jaunimo nedarbą ir atgaivinti ekonomiką, galimybių naudotis programomis ir jų lygybės šių regionų gyventojams suteikimas yra labai teigiamas žingsnis;
6. ragina Komisiją ir valstybes nares dėti daugiau pastangų siekiant supaprastinti procedūras, sumažinti didelę administracinę naštą, tenkančią studentams, institucijoms ir „Erasmus +“ projektuose dalyvaujančioms priimančioms įmonėms, visų pirma toms, kurios pakankamai nesinaudoja šia galimybe, siekiant pagerinti ir palengvinti registracijos, patvirtinimo ir pripažinimo procesus užtikrinant vienodas galimybes; laikosi nuomonės, kad siekiant paskatinti dalyvavimą šioje programoje, informacija apie ją turi būti teikiama visomis Europos Sąjungos oficialiosiomis kalbomis; ragina Komisiją ir nacionalines agentūras suvienodinti dalyvavimo programoje kriterijus, kad kuo daugiau žmonių teiktų paraiškas; ragina nacionalines agentūras užtikrinti, kad turimos pagal pagrindinius veiksmus ir sektorius suskirstytos biudžeto lėšos būtų lengvai prieinamos po kiekvieno paraiškų teikimo etapo, kad pareiškėjai galėtų strategiškai planuoti būsimus veiksmus, taip pat skelbti projektų atrankos rezultatus ir biudžeto eilutes, kad būtų galima vykdyti tinkamą programos išorės stebėseną; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad teikiant paraiškas dėl dalyvavimo programoje nebūtų teikiamas pirmumas didelėms institucijoms mažų ir jaunų institucijų atžvilgiu;
7. ir toliau yra susirūpinęs tuo, kad programą „Erasmus+“ jaunimas ir platesnioji visuomenė

suvokia kaip programą, visų pirma skirtą aukštojo mokslo įstaigų studentams; todėl rekomenduoja didesnę dėmesį skirti tam, kad ES, nacionaliniu ir regionų lygmenimis būtų stipriai padidintas skirtingų sričių, kuriose žmonės gali teikti paraiškas, kaip antai mokyklinio ugdymo, aukštojo mokslo, tarptautinio aukštojo mokslo, profesinio rengimo ir tęstinio profesinio mokymo, suaugusiųjų švietimo, jaunimo ir sporto, prestižas, taip pat pabrėžiant galimybę vykdyti keliems sektoriams skirtus projektus, visų pirma rengiant informacines kampanijas ir informuojant visuomenę apie visų programų turinį;

8. ragina Komisiją ir valstybes nares, įskaitant ES agentūras, kaip antai Europos profesinio mokymo plėtros centras (angl. Cedefop), gerinti judumo profesinio rengimo ir mokymo srityje programų kokybę, prieinamumą ir galimybių jomis naudotis lygybę, kad jos visiems dalyviams teiktų papildomos naudos, susijusios su kvalifikacija, pripažinimu bei turiniu, ir būtų užtikrinta, kad būtų nustatyti pameistrystės programų kokybės standartai;
9. pažymi, kad tarp valstybių narių esama skirtumų kalbant apie tinkamumo dalyvauti programoje kriterijus; primygtinai prašo, kad Komisija užtikrintų, kad visos nacionalinės agentūros darniai taikytų programos taisykles – laikytųsi bendrų kokybės standartų ir procedūrinės praktikos, kad taip būtų užtikrintas programos „Erasmus +“ vidaus ir išorės nuoseklumas ir ji būtų tikra Europos programa; šiomis aplinkybėmis ragina Komisiją parengti nacionalinėms agentūroms skirtas programos „Erasmus +“ Europos įgyvendinimo gaires; ragina nacionalines agentūras, kurios turi būti neatskiriama šio stebėsenos proceso dalis, taip pat skirti dėmesį tam, kad būtų sukurtas forumas konstruktyviam institucijų, kiekvienoje valstybėje narėje atsakingų už švietimo ir darbo politiką, dialogui palaikyti; primygtinai ragina agentūras geriau koordinuoti savo veiklą, kad panašius klausimus sprendžiantys projektai būtų geriau suderinti;
10. pažymi, kad programa „Erasmus+“ – esminė priemonė profesinio rengimo ir mokymo kokybei visoje ES gerinti; pabrėžia, kad, sparčiai kintant darbo rinkai, įtraukus kokybiškas profesinis rengimas ir mokymas ir judumas profesinio rengimo ir mokymo srityje atlieka gyvybiškai svarbų ekonominį ir socialinį vaidmenį Europoje, kaip priemonė, padedanti jaunuoliams ir suaugusiems įgyti profesinių ir gyvenimiškų įgūdžių, kurie būtini norint pereiti iš švietimo ir mokymo srities į darbo rinką; pabrėžia, kad profesinis rengimas ir mokymas ir judumas profesinio rengimo ir mokymo srityje turėtų skatinti lygias galimybes, nediskriminavimą ir socialinę visų piliečių įtrauktį, apimant moteris, kurių vis dar trūksta profesinio švietimo ir mokymo srityje, taip pat nepalankioje padėtyje esančius asmenis, įskaitant romus, pažeidžiamų grupių atstovus, jaunos bedarbius, neįgaliuosius, atokių vietovių gyventojus ir migrantus; itin didelį dėmesį siūlo skirti žemos kvalifikacijos naudos gavėjams, kad jie aktyviau dalyvautų ir taip būtų išplėsta programų aprėptis;
11. ragina Komisiją ir valstybes nares suteikti profesinį rengimą ir mokymą pasirinkusiems asmenims daugiau galimybių mokytis užsienyje ir pozicionuoti profesinį rengimą ir mokymą kaip geriausią pasirinkimą norint susirasti darbą ir kaip sėkmingos karjeros pradžia, užtikrinant, kad visų amžiaus grupių piliečiams būtų suteikiamos galimybės, bei skiriant pakankamą finansavimą, nes PRM skiriamos lėšos nėra proporcingos¹ asmenų,

¹remiantis Komisijos duomenimis, 2016 m. dėl nepakankamo finansavimo pagal programą „Erasmus+“ buvo finansuotos tik 42 proc. reikalavimus atitinkančių paraiškų dėl dalyvavimo PRM judumo schemeje. Padėtis blogėjo metams bėgant: 2014 m. 54 proc. paraiškų buvo sėkmingos, o 2015 m. – 48 proc. Nors skiriamas finansavimas kasmet kažkiek didėjo, paklausa augo žymiai sparčiau, o riboti programos „Erasmus+“ ištekliai

kurie gali teikti paraiškas dėl siūlomų judumo programų, skaičiui; tvirtai remia veiksmingą moterų judumo profesinio rengimo ir mokymo srityje propagavimą ir skatinimą ir mano, kad šiuo atžvilgiu reikėtų nustatyti plataus užmojo tikslus ir atidžiai stebėti pažangą;

12. pabrėžia, kad šiuo metu iš naujo apibrėžiami darbai ir įgūdžiai, ypač dėl perėjimo prie labiau skaitmeninės ekonomikos, naujų verslo poreikių ir į ateitį orientuotų sektorių; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad programa „Erasmus +“ atspindėtų šią padėtį;
13. ragina Komisiją reguliariai persvarstyti finansinės paramos dydį, pvz., vienkartinių kelionių ir dienpinigių išmokų sumas, siekiant užtikrinti, kad jos atitiktų realias pragyvenimo išlaidas ir išvengti įsiskolinimo mokymosi metu, tai padėtų užtikrinti, kad mažiau finansinių išteklių ir (arba) specialiųjų poreikių turintys asmenys nebūtų diskriminuojami, nepasitrauktų iš programų ar nepatirtų nesėkmės;
14. atkreipia dėmesį į aiškių mokymosi rezultatų ir konkrečių programos „Erasmus+“ darbo patirties užsienyje darbo aprašymų svarbą profesinio švietimo ir mokymo mokiniams, stažuotojams, pameistriams ir savanoriams; pabrėžia, kad kandidatų pasirengimas prieš įgyjant tarptautinę patirtį yra sudedamoji veiklos dalis ir ją reikia įtraukti į profesinio orientavimo sesijas, kalbų mokymus, tai pat mokymus apie socialinę bei kultūrinę integraciją, įskaitant tarpkultūrinę komunikaciją, nes taip žmonės būtų skatinami dalyvauti visuomenės gyvenime ir pagerėtų jų darbo ir gyvenimo sąlygos; atsižvelgdamas į daugiakalbystės svarbą gerinant jaunimo galimybes įsidarbinti, mano, kad reikėtų dėti daugiau pastangų siekiant skatinti ir remti daugiakalbystę pagal programą „Erasmus +“; palankiai vertina tai, kad bus skatinamas programos „Erasmus +“ projektų dalyvių užsienio kalbų, įskaitant kaimyninių šalių kalbų, mokėjimas, galintis padidinti judumą ir įsidarbinimo galimybes tarpvalstybinėje darbo rinkoje; mano, kad kalbos kursai atvykstantiems judumo programų dalyviams galėtų būti rengiami bendradarbiaujant su švietimo įstaigomis ir stažuotojus priimančiomis bendrovėmis, kad šie kursai būtų pritaikyti prie jų studijų ar stažuotės srities;
15. pripažįsta, kad, atsižvelgiant į didelį jaunimo nedarbo lygį kai kuriose valstybėse narėse, vienas iš pagrindinių programos „Erasmus+“ tikslų yra parengti jaunimą darbo rinkai; kartu mano, jog labai svarbu, kad programoje „Erasmus+“ savo vertę išlaikytų su mokykla, profesiniu mokymu ir studijomis nesusijusi veikla;
16. pabrėžia, kad programos „Erasmus“ ir „Leonardo“ anksčiau buvo skirtos daugiausia geresniais įgūdžiais pasižyminčiam ir geresnes galimybes patekti į darbo rinką turinčiam jaunimui ir kad pagal jas nepakankamai dėmesio buvo skiriama pažeidžiamiausiems; atkreipia dėmesį į ES tikslą mažinti mokyklos nebaigusių asmenų skaičių ir skurdo lygį; pabrėžia, kad valstybės narės, įgyvendindamos programą „Erasmus+“, ypač daug dėmesio turėtų skirti mokyklos nebaigusiems asmenims – grupei, kuriai gresia didelė skurdo ir nedarbo rizika; pabrėžia, kad mokyklos nebaigusiems asmenims skirtos programos negali būti standartinės įprastos profesinio rengimo ir mokymo ar mainų programos – priešingai, pagal jas daug dėmesio turėtų būti skiriama konkrečioms jų reikmėms, lengvai prieigai ir

neleidžia sulyginti finansavimo poreikių su paklausa;

nesudėtingam finansavimui, kartu pasirūpinant savaiminio ar neformaliojo mokymosi sąlygomis;

17. primena Komisijai, kad neįgalieji, pvz., klausos sutrikimų turintys asmenys, turi ypatingų poreikių, taigi jiems reikia skirti tinkamą finansinę ir kitokią paramą, pvz., gestų kalbos vertėjo pagalbą, taip pat suteikti jiems galimybę gauti daugiau informacijos ir pakankamo dydžio stipendiją, kad jie galėtų dalyvauti programoje „Erasmus+“ ir judumo programose; ragina Komisiją tęsti darbą siekiant pradėti taikyti tolesnes priemones, kuriomis neįgaliesiems būtų suteikta galimybė naudotis visomis „Erasmus+“ stipendijų programomis be jokių kliūčių ir jų nediskriminuojant; mano, kad prirėikus būtų tikslinga paskirti nacionalinėse agentūrose vad. konsultantus (angl. coaches“), kurie patartų, kaip kuo geriau panaudoti paramos lėšas;
18. mano, kad dar reikia tobulėti darbo su jaunimu skatinimo, meninės ir kultūrinės veiklos, demokratijos suvokimo, suaugusiųjų švietimo ir mėgėjų sporto srityse;
19. ragina Komisiją pateikti, o valstybės nares – paremti pasiūlymą dėl kokybiškos pameistrystės sistemos ir pasiūlymą dėl didesnio pameistrių judumo siekiant užtikrinti pameistriams, stažuotojams, praktikantams, taip pat profesinį rengimą ir mokymą pasirinkusiems asmenims teisių rinkinį, kuriuo būtų užtikrinama, kad jie būtų tinkamai apsaugoti ir kad minėtos judumo programos jokiais atvejais nepakeistų standartinių darbo sutarčių; ragina rengti kokybiškas apmokamas mokomąsias praktikas ir stažuotes ir prašo, kad valstybės nares pranešti apie atvejus, kai pažeidžiamos su programos „Erasmus+“ paramos gavėjų užduočių vykdymu susijusios sąlygos arba jų teisės;
20. ragina Komisiją bendradarbiauti su valstybėmis narėmis siekiant užmegzti tvirtesnę bendradarbiavimą tarp mokymo įstaigų ir pagrindinių suinteresuotųjų subjektų (vietos ir regionų valdžios institucijų, socialinių partnerių, privačiojo sektoriaus atstovų, jaunimo atstovų, profesinio rengimo ir mokymo įstaigų, mokslinių tyrimų organizacijų ir pilietinės visuomenės organizacijų) siekiant stiprinti švietimo ir profesinio rengimo ir mokymo sistemų reagavimą į realiuosius darbo rinkos poreikius ir užtikrinti, kad šis bendradarbiavimas atsispindėtų programoje „Erasmus+“; mano, kad aktyvus paramos gavėjų ir visų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas rengiant, įgyvendinant, stebint ir vertinant programą užtikrintų jos gyvybingumą, sėkmę ir pridėtinę vertę;
21. ragina labiau skatinti tolesnių studijų (baigus aukštojo mokslo ciklą) lygio judumo programas, siekiant užtikrinti judumą tarp Europos mokslinių tyrimų centrų ir pasiekti Europos universitetų internacionalizavimo tikslą;
22. primygtinai ragina, kad paraiškos būtų vertinamos skaidriai ir kad visi paraiškų teikėjai gautų kokybišką grįžtamąją informaciją; ragina Komisiją užtikrinti, kad programos paramos gavėjai galėtų naudotis veiksminga grįžtamosios informacijos sistema ir praneštų Komisijai apie bet kokius pažeidimus, kuriuos jie nustatė įgyvendinant programą „Erasmus +“; be to, ragina Komisiją padidinti ir pagerinti informacijos srautus tarp Europos institucijų, atsakingų už programos įgyvendinimą, ir nacionalinių įstaigų; siekiant pagerinti programos įgyvendinimą, ragina nacionalines agentūras ir Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomąją įstaigą (EACEA) suteikti vertintojams mokymosi galimybes, rengti reguliarius susitikimus su programos dalyviais ir apsilankymus projektų vykdymo vietose;

23. pabrėžia, kad sukūrus Europos kvalifikacijų sandarą (2008/C111/01) buvo akivaizdžiai patobulintos diplomų, kreditų, profesinių įgūdžių pažymėjimų ir įgytos kompetencijos pripažinimo ir patvirtinimo sistemos švietimo ir profesinio mokymo ir rengimo srityje, tačiau pažymi, kad problemų vis dar yra; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti, jog bet kokia judumo forma – formaliojo mokymosi metu, per stažuotes įmonėse ar savanoriaujant ir vykdamt jaunimo veiklą – įgyta kompetencija ir kvalifikacija būtų tinkamai pagrįsta dokumentais, patvirtinta, pripažinta ir kad ją būtų galima palyginti savo šalies sistemoje; ragina Komisiją siekti pažangos reformuojant ir stiprinant esamą Europos kvalifikacijų sandarą pagal šią rekomendaciją, siekiant paversti ją tvirtesne priemone, kuria remiamas laisvas judėjimas; ragina Komisiją ir valstybes nares sistemingai naudoti ir toliau plėtoti esamas Europos priemones, pavyzdžiui, Europass, „Youthpass“ ir Europos profesinio mokymo kreditų sistemą (ECVET); skatina parengti bendras PRM kvalifikacijas, kuriomis būtų galima užtikrinti tarptautinį kvalifikacijų pripažinimą; ragina valstybes nares visapusiškai ir laiku įgyvendinti 2012 m. gruodžio 20 d. Tarybos rekomendaciją dėl neformaliojo ir savaiminio mokymosi rezultatų patvirtinimo;
24. pabrėžia, kad savanoriška veikla yra solidarumo, laisvės ir atsakomybės išraiška ir kad tokia veikla prisidedama prie aktyvaus pilietiškumo stiprinimo ir žmogaus asmeninės raidos; mano, kad savanoriška veikla – tai taip pat itin svarbi priemonė siekiant socialinės įtraukties ir sanglaudos, taip pat mokymo, švietimo ir kultūrų dialogo, kartu svariai prisidedanti prie Europos vertybių sklaidos; mano, kad turėtų būti pripažintas Europos savanorių tarnybos atliekamas vaidmuo ugdant įgūdžius ir kompetenciją, kurie gali suteikti EST dalyviams daugiau galimybių įsidarbinti; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti savanoriams deramas darbo sąlygas ir stebėti, kad būtų laikomasi sutarčių, pagal kurias atliekama savanoriška veikla, sąlygų; ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad Europos savanorių tarnybos dalyviai jokiais atvejais nebūtų laikomi pavaduojančiais darbuotojais arba taip naudojami;
25. pabrėžia, kad neformalusis suaugusiųjų švietimas ir mokymasis padeda įgyti pagrindinius įgūdžius ir socialinius emocinius gebėjimus, pavyzdžiui, socialinius ir pilietinius gebėjimus, kurie yra svarbūs darbo rinkai, gerovei darbe ir gerai profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrai; pabrėžia, kad neformalusis suaugusiųjų švietimas ir mokymasis atlieka esminį vaidmenį stengiantis aprėpti nepalankioje padėtyje esančias visuomenės grupes ir padedant joms ugdyti įgūdžius, kurie padeda patekti į darbo rinką ir rasti ilgalaikę ir kokybišką darbo vietą arba pagerinti jų užimtumo padėtį, taip pat prisidedant prie demokratiškesnės Europos kūrimo;
26. pažymi, kad nauji uždaviniai visuomenei ir darbo turinys nuolat keičiasi; primena, kad programa „Erasmus+“ taip pat parengia jaunimą darbo rinkai, ir mano, kad reikėtų daugiau dėmesio skirti ne profesiniams įgūdžiams, o socialiniams emociniams gebėjimams, skatinant universalių perkeliamų įgūdžių ir kompetencijų, pvz., verslumo, IRT raštingumo, kūrybinio mąstymo, problemų sprendimo ir naujoviško požiūrio, pasitikėjimo savimi, gebėjimo prisitaikyti, komandos formavimo, projektų valdymo, rizikos vertinimo ir rizikos prisiėmimo, rinkinį, taip pat socialinius ir pilietinius gebėjimus, kurie yra labai svarbūs darbo rinkai; mano, kad tai taip pat turėtų apimti gerovę darbe, gerą profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, taip pat nepalankioje padėtyje esančių asmenų integraciją į darbo rinką ir visuomenę;

27. atsižvelgdamas į daugiakalbystės svarbą didinant jaunimo galimybes įsidarbinti¹, mano, kad turėtų būti dedama daugiau pastangų siekiant skatinti ir remti daugiakalbystę pagal programą „Erasmus +“;
28. pabrėžia, kad būtina remti – finansiškai ir teikiant mokesčių lengvatas, mažąsias ir vidutines įmones (MVĮ), kurios rengia profesinius mokymus pagal programą „Erasmus+“;
29. mano, kad kokybės vertinimas turėtų būti toks pat svarbus kaip kiekybinis vertinimas; ragina parengti kokybės vertinimą vykdant programą „Erasmus +“;
30. pabrėžia, kad reikia didinti informuotumą apie priemonę „Erasmus+“ kaip būdą patobulinti savo įgūdžius ir suteikti jiems platesnę dimensiją, ir taip užtikrinti teisingą požiūrį į šią priemonę siekiant garantuoti jos veiksmingumą ir panaikinti pavojų, kad ji bus laikoma paprasta gyvenimo patirtimi;
31. remia judumo stiprinimą švietimo srityje, pameistrystės programose ir atliekant mokomąją praktiką pagal Jaunimo garantijų ir Jaunimo užimtumo iniciatyvas, siekiant sumažinti aukštą jaunimo nedarbo lygį ir geografinius skirtumus ES;
32. ragina Komisiją parengti ir pateikti atnaujintus statistinius duomenis bei atlikti tolesnius programos „Erasmus +“ įgyvendinimo tyrimus, ypač apimant naudojimosi šia programa rodiklį tarp jaunimo, suskaidytą pagal regionus ir pagal lytį, jos padarytą poveikio galimybėms įsidarbinti, taip pat užimtumo pobūdį bei lygį ir poveikį darbo užmokesčiui bei galimus programos tobulinimo būdus; ragina Komisiją išnagrinėti, kodėl kai kurios šalys teikia daugiau paraiškų dėl profesinio rengimo ir mokymo judumo, kur didžiausia lyčių nelygybė ir kodėl, iš kurių šalių ateina daugiausia neįgaliųjų pateiktų paraiškų, ir parengti planą, kaip didinti kitų šalių dalyvavimą; taigi ragina nacionalines valstybių narių agentūras glaudžiai bendradarbiauti keičiantis informacija ir statistiniais duomenimis; dar kartą pabrėžia, kad tyrimų rezultatus ir statistinius duomenis reikia įtraukti į būsimą programos „Erasmus+“ vidurio laikotarpio peržiūrą ir ją atliekant reikia į juos atsižvelgti;
33. primena, kad šiuo metu, kai ES ištikusi ypatinga pamatinių vertybių krizė, priemonė „Erasmus+“ gali suteikti svarbią galimybę skatinti jaunimo tarpusavio integraciją, supratimą ir solidarumą; todėl ragina, kad jaunimo integracija būtų skatinama supažindinant jį su įvairia kultūra ir tradicijomis bei puoselėjant reikiamą tarpusavio pagarbą;
34. siūlo Komisijai toliau laikyti verslumo ugdymą ir mokymą, įskaitant judumą, vienu iš būsimos programos „Erasmus+“ tikslų per kitą finansinį laikotarpį (po 2020 m.) ir numatyti šiuos programos elementus:
 - i) kruopštų esamų priemonių, kuriomis verslumas skatinamas per švietimą ir mokymą, poveikio vertinimą ir galimą jų koregavimą, ypatingą dėmesį skiriant poveikiui, kuris daromas nepakankamai atstovaujamos ir nepalankioje padėtyje esančioms grupėms,
 - ii) skatinimą geriau apibrėžti formaliojo ir neformaliojo švietimo, skirto visiems studentams, turinį ir priemones tiek teorinių, tiek praktinių modulių, pvz., studentų verslumo projektų, atveju,

¹ Jungtinio tyrimų centro mokslo ir politikos ataskaita dėl kalbų ir įsidarbinimo galimybių, 2015.

- iii) švietimo įstaigų, įmonių, ne pelno organizacijų ir neformaliojo švietimo paslaugų teikėjų partnerystės skatinimą, siekiant parengti tinkamus kursus ir užtikrinti studentams reikiamą praktinę patirtį bei modelius;
 - iv) įgūdžių tobulinimą verslumo procesų, finansinio raštingumo, IRT raštingumo ir įgūdžių, kūrybinio mąstymo, problemų sprendimo ir naujoviško požiūrio, pasitikėjimo savimi, prisitaikymo, komandos formavimo, projektų valdymo, rizikos vertinimo ir rizikos prisiėmimo srityse, taip pat konkrečių verslo įgūdžių bei žinių tobulinimą;
 - v) ypatingą dėmesį neformaliajam ir savaiminiam mokymuisi – išskirtinei aplinkai verslumo kompetencijoms įgyti;
35. ragina valstybes nares toliau dalyvauti „Erasmus jauniems verslininkams“ programoje ir skatinti jose dalyvauti jaunus žmones, norinčius imtis verslo projektų, kad galėtų įgyti patirties užsienyje ir naujų įgūdžių, kurie jiems padėtų sėkmingai įgyvendinti savo verslo projektus;
36. primygtinai ragina, kad vyktų tolesnis tarpusavio mokymasis po to, kai įgyjama patirtis studijų, mokymosi ir darbo užsienyje metu, siekiant padidinti programos „Erasmus +“ poveikį vietos bendruomenėms; pabrėžia, kad norint pagerinti pagal programą „Erasmus +“ vykdomų projektų kokybę nepaprastai svarbu dalytis gerosios patirties pavyzdžiais; palankiai vertina programos „Erasmus +“ projektų rezultatų sklaidos platformą ir ragina aktyviau dalytis gerosios patirties pavyzdžiais ir keistis nuomonėmis tarptautiniu mastu su nacionalinėmis agentūromis, partneriais ir programos paramos gavėjais; ragina Komisiją padėti paraiškų dėl dalyvavimo programoje teikėjams rasti tarptautinių partnerių, sukuriant naudotojams lengvai prieinamas platformas, kuriose būtų viešai skelbiama informacija apie skirtingus paramos gavėjus ir jų vykdomus projektus;
37. ragina Komisiją pagerinti IT priemonių, pavyzdžiui, judumo priemonės, ar kitų IT rėmimo platformų, kaip antai Europos suaugusiųjų mokymosi elektroninė platforma (EPALE), veikimą ir patogumą naudoti, siekiant užtikrinti, kad paramos pagal programą gavėjai kuo geriau pasinaudotų patirtimi, ir skatinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir dalijimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais;
38. ragina Komisiją patobulinti programos vadovą ir padaryti jį lengvesnį naudoti bei suprantamesnį, taip pat parengti specialias informacines brošiūras apie visus pagrindinius veiksmus; ragina Komisiją supaprastinti paraiškų teikimo procesą sumažinant administracinę našą;
39. pritaria tam, kad būtų plėtojamos suaugusiųjų mokymosi įstaigos nuolat teikiant profesinio tobulėjimo ir judumo galimybių mokytojams, mokyklų vadovams, instruktoriams ir kitiems švietimo srities darbuotojams; ragina tobulinti įgūdžius bei gebėjimus, visų pirma suaugusiųjų mokymui veiksmingai naudojant IRT, kad būtų siekiama geresnių mokymosi rezultatų; pabrėžia, kad svarbu keistis geriausios praktikos pavyzdžiais;
40. palankiai vertina tai, kad rengiami bandomieji projektai, pavyzdžiui, „Europos pameistrių judumo sistema: Europos Sąjungos pilietybės ir įgūdžių vystymas integruojant jaunimą į darbo rinką“, kuriuo siekiama įgyvendinti rentabilias tarpvalstybinio pameistrių judumo sistemas tarp profesinio rengimo ir mokymo institucijų, bendrovių ir (arba) kitų susijusių

organizacijų, taip pat oficialiai pripažinti ir patvirtinti mokymosi rezultatus ir remti abipusį diplomų pripažinimą, ir „Jaunimo judumas profesinio mokymo srityje – didesnis jaunimo judumas“, kuriuo siekiama gerinti jaunimo judumą profesinio mokymo srityje; ragina Komisiją veiksmingai įgyvendinti abu bandomuosius projektus ir juos ilgam laikui įtraukti į programą „Erasmus +“;

41. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti didesnę ir labiau ilgalaikę struktūrinę paramą Europos pilietinės visuomenės organizacijoms švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto srityse teikiant dotacijas veiklai, nes jos yra organizacijos, teikiančios galimybes mokytis, o Europos piliečiams ir gyventojams teikiančios galimybių dalyvauti rengiant ir įgyvendinant Europos Sąjungos politiką;
42. ragina Komisiją apsvarstyti tinkamą sprendimą dėl Europos lygmens nevyriausybinių organizacijų, įsikūrusių Briuselyje ir teikiančių paraiškas dėl finansavimo nacionalinėms agentūroms, padėties.

GALUTINIO BALSAVIMO NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	8.11.2016
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 48 -: 3 0: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Laura Agea, Guillaume Balas, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Arne Gericke, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Ādám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Morten Løkkegaard, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joėlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, João Pimenta Lopes, Georgi Pirinski, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Maria João Rodrigues, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siőn Simon, Jutta Steinruck, Yana Toom, Renate Weber, Tatjana Źdanoka, Jana Źitňanská
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Daniela Aiuto, Georges Bach, Amjad Bashir, Sergio Gutiérrez Prieto, Csaba Sőgor, Helga Stevens, Neoklis Sylikiotis, Tom Vandenkendelaere, Flavio Zanonato
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	David Coburn